

Generelt

Om pårørendefuldmagterne

Ældre Sagens jurister har udviklet to slags fuldmagter, som dækker de områder vores medlemmer typisk har behov for.

De to fuldmagtstyper er:

- Fuldmagt vedrørende økonomiske forhold

Fuldmagten giver ret til at foretage alle økonomiske dispositioner, herunder bl.a. almindelige bankforretninger og køb og salg af aktiver samt alle dispositioner vedrørende fast ejendom.

- Fuldmagt vedrørende personlige forhold

Fuldmagten giver en fuldmægtig ret til at optræde på fuldmagtsgivers vegne på de personlige områder fx i forhold til sundhedsvæsenet.

Hvornår kan du benytte Ældre Sagens pårørendefuldmagter?

Ældre Sagens pårørendefuldmagt om økonomiske forhold kan kun bruges, hvis du er gift og har delingsformue (fælleseje). Det skyldes, at ægtefæller med delingsformue antages at have sammenfaldende økonomiske interesser, og at risikoen for misbrug dermed er minimal.

Den ene eller begge ægtefæller kan vælge at give fuldmagt til den anden eller til et barn, et familiemedlem eller en ven, så vedkommende kan handle, hvis den ene ægtefælle skulle miste evnen til at handle fornuftsmæssigt.

Fuldmagten om økonomiske forhold kan ikke anvendes af enlige, personer i ægteskaber med særeje eller af papirløst samlevende. Her anbefaler vi, at man får bistand fra en advokat til at udforme en skræddersyet fuldmagt.

Fuldmagten om personlige forhold kan benyttes af alle, der er fyldt 18 år.

Hvordan opretter jeg en pårørendefuldmagt?

En pårørendefuldmagt skal, som alle andre typer fuldmagter, oprettes på et tidspunkt, hvor fuldmagtsgiveren har evnen til at handle fornuftsmæssigt og forstår konsekvenserne af at oprette fuldmagten.

Det kan være en god ide, at fuldmægtigen(e) deltager, når fuldmagten oprettes. På den måde bliver det bekræftet, at fuldmægtigen er villig til at være fuldmægtig og har kendskab til fuldmagten og den interne instruks.

ÆLDRE SAGENS PÅRØRENDEFULDMAGTER ER GRATIS, OG DE BENYTTES PÅ EGET ANSVAR.

Du skal printe fuldmagtsskabelonen ud og udfylde den i hånden.

Du skal vente med at underskrive fuldmagten til du er hos notaren, eller de to vitterlighedsvidner er til stede.

Fuldmagt vedrørende økonomi

Formål med pårørendefuldmagt vedrørende økonomiske forhold

Fuldmagten vedrørende økonomiske forhold kan benyttes, hvis en fuldmægtig skal kunne optræde på fuldmagtsgivers vegne i normale økonomiske transaktioner samt i alle dispositioner og beslutninger vedrørende fuldmagtsgiverens faste ejendomme, herunder også andelsboliger, timeshare boliger eller andre boligformer med delvist ejerskab.

Det kan være dagligdags bankforretninger, administration af indtægter og udgifter, forvaltning af formue, herunder investering og forbrug samt køb/salg af værdipapirer og øvrige aktiver. Derudover kan

fuldmægtigen benytte fuldmagten til ydelse og optagelse af lån, omprioritering, ændring og ophævelse af konto- og investeringsordninger, udbetaling fra pensionsordninger med videre.

Rammerne for fuldmægtigens dispositioner over fast ejendom er beskrevet i fuldmagten og omfatter bl.a. køb, salg eller udleje, pantsætning, optagelse, omprioritering og indfrielse af lån. Derudover kan fuldmægtigen foretage udstykning og foretage tinglysning og aflysning og i øvrigt underskrive ethvert dokument, der har med fast ejendom at gøre.

Anvendelse

Pårørendefuldmagten vedrørende økonomiske forhold kan benyttes af personer, der er gift og har delingsformue i ægteskabet.

HVIS DU ER ENLIG, I ÆGTESKAB MED SÆREJE ELLER ER PAPIRLØST SAMLEVENDE, RÅDER ÆLDRE SAGEN TIL, AT DU KONTAKTER EN ADVOKAT FOR AT FÅ EN SKRÆDDERSYET FULDMAGT VEDRØRENDE ØKONOMI.

Fuldmagten omfatter almindelige økonomiske transaktioner og bankforretninger af enhver art, herunder bl.a. adgang til at disponere over alle konti, bankboks og depoter, oprette og ophæve konto- og investeringsordninger, hæve pensionsordninger, investere eller geninvestere frie midler i egnede værdipapirer og indfri eller omlægge lån.

Den dækker også ekstraordinære og økonomisk betydningsfulde transaktioner som fx køb og salg af fast ejendom, og en ægtefælle kan benytte fuldmagten til at overdrage hele eller dele af en fast ejendom til sig selv (se dog nedenfor under "Interessekonflikter").

Fuldmagten kan bl.a. anvendes til salg, belåning, pantsætning, omprioritering, indfrielse af lån samt udstykning af fast ejendom, og den legitimerer fuldmægtigen til at underskrive diverse dokumenter, skøder, pantebreve og ethvert andet dokument vedrørende fast ejendom, herunder også udstedelse af tinglysningsfuldmagt til advokat eller ejendomsmægler.

BEMÆRK at beskrivelsen af fuldmagtens omfang ikke er udtømmende, men eksempler på dispositioner, som fuldmægtigen kan foretage.

En fuldmagt skal typisk anvendes på et tidspunkt, hvor fuldmagtsgiveren er ude af stand til selv at handle fx på grund af demens. Derfor er det vigtigt, at oplysningerne i fuldmagten er dækkende for det område, som fuldmagten skal anvendes til at disponere over. Af den årsag frarådes det at indskrive konkrete bank- og kontooplysninger samt matrikel nr. og adresser på ejendomme, der ejes på underskriftstidspunktet, da disse kan være ændret, ophævet, erstattet af andre eller solgt, når fuldmagten skal bruges.

I stedet anbefales en bredere formulering om, at fuldmagten skal gælde for alle økonomiske dispositioner over alle aktiver, konti mv. samt fast ejendom, der ejes ved underskrivelsen af fuldmagten eller senere erhverves.

Fuldmægtigen

Fuldmægtigen kan være din ægtefælle, samlever, et voksent barn, et familiemedlem eller en anden person, som du har tillid til.

Det anbefales, at du også indsætter en subsidiær fuldmægtig, der kan træde til, hvis den først udpegede ikke kan eller vil påtage sig opgaven fx i tilfælde af, at han/hun ikke længere er i stand til det fx på grund af geografiske, personlige, sygdomsmæssige eller andre forhold. Med en subsidiær fuldmægtig sikrer du, at fuldmagten i så fald ikke falder bort eller ikke kan bruges som tiltænkt.

Interessekonflikter

I fuldmagten vedrørende økonomi står, at fuldmægtigen ikke må benytte den til at indgå aftale med sig selv, og at han/hun ikke må disponere, hvis der er risiko for interessekonflikter, eller det er i strid med fuldmagtsgivers interesser.

Det kan være hensigtsmæssigt for ægtefæller med delingsformue at ændre ejerforhold af den fælles bolig. Det kan fx være tilfældet, hvis fuldmagtsgiver på grund af demens kommer på plejehjem og ikke selv kan overdrage sin andel af ejendommen til sin ægtefælle. Her kan det være en fordel for begge ægtefæller, at den raske ægtefælle kan benytte fuldmagten vedr. økonomiske forhold til at overdrage en hidtidig fælles bolig til sig selv. Det er derfor indskrevet i fuldmagten, at ægtefællen kan benytte

fuldmagten til dette.

For at undgå enhver tvivl om interessekonflikt bør det alligevel overvejes, om fuldmægtigen skal være ægtefællen, når og hvis fuldmagten skal kunne benyttes til at overdrage den hidtidige fælles ejerbolig til sig selv som gave. Det kan således være en ide i stedet at lade fuldmægtigen være et andet familiemedlem, fx et voksent barn, som skal disponere i samråd med ægtefællen.

Gaver og lån

Fuldmagten kan benyttes til at give såkaldte lejlighedsgaver (til jul, fødselsdage, jubilæum mv.) og eventuelt afgiftsfrie pengegaver til fuldmagtsgiverens nære familie, hvis der har været tradition for det. Fuldmægtig kan også bemyndiges til at yde lån på anfordringsvilkår til fuldmagtsgivers børn og/eller børnebørn, mod at der udarbejdes og underskrives gældsbrev.

Intern instruks

Fuldmægtigen skal administrere fuldmagtsgiverens del af den fælles formue på sikker og forsvarlig vis. I en intern instruks til fuldmægtigen kan fuldmagtsgiveren præcisere eller indsnævre fuldmægtigens beføjelser i forhold til det, der er skrevet i selve fuldmagten og/eller give anvisning om enkelte dispositioner, som fuldmægtigen kan/skal foretage.

For eksempel kan man skrive følgende særlige forhold i den interne instruks, så både fuldmagtsgiveren og pårørende føler sig trygge:

- At fuldmægtigen først må og skal gøre brug af fuldmagten på et senere tidspunkt, når fuldmagtsgiver ønsker det, fx hvis fuldmagtsgiver bliver inhabil.
- At fuldmægtigen pålægges visse begrænsninger i forbindelse med de økonomiske dispositioner.
- At fuldmægtigen kun må handle i samråd med fx ens ægtefælle i dispositioner vedrørende fast ejendom.
- At fuldmægtigen opfordres til at rådføre sig med nærtstående personer, før bestemte dispositioner foretages og/eller benytte sagkyndig bistand.
- At fuldmægtigen skal gemme bilag og føre regnskab over de handlinger, som han/hun foretager sig på fuldmagtsgiverens vegne, samt at regnskabet hvert år skal sendes til en udenforstående fx et familiemedlem.
- At fuldmægtigen kan yde lejlighedsgaver og/eller afgiftsfrie pengegaver til fuldmagtsgiverens nære familie, og at fuldmægtigen kan yde lån på anfordringsvilkår til de personer, som kan modtage afgiftsfrie gavebeløb mod, at der udarbejdes og underskrives gældsbrev.
- At der efter salg af en ejendom med stor friværdi fx skal betales et beløb til barn/børn eller børnebørn til uddannelse eller andet.
- At fuldmægtigen kan få dækket udgifter, som han/hun har haft i forbindelse med benyttelse af fuldmagten.

Tilbagekaldelse af fuldmagten

Fuldmagtsgiveren kan på hvilket som helst tidspunkt tilbagekalde fuldmagten, så den ikke gælder mere. Han/hun skal dog være i stand til at handle fornuftsmæssigt. Tilbagekaldelse sker ved, at fuldmagtsgiveren oplyser fuldmægtigen om, at fuldmagten ikke længere er gyldig og kræver originalen af fuldmagten tilbageleveret. Fuldmagtsgiveren hæfter dog som udgangspunkt for de økonomiske handlinger, fuldmægtigen har foretaget, indtil fuldmagten er tilbagekaldt.

Det kan være hensigtsmæssigt at informere sin bank og eventuelle andre samarbejdspartnere om, at fuldmagten er tilbagekaldt.

Underskrift på pårørendefuldmagten

En fuldmagt skal oprettes på et tidspunkt, hvor fuldmagtsgiveren har evnen til at handle fornuftsmæssigt og forstår konsekvenserne af at oprette en fuldmagt.

Når fuldmagten er printet og udfyldt, skal den dateres og underskrives af fuldmagtsgiveren enten i overværelse af to vitterlighedsvidner eller hos notaren (en embedsmand i byretten).

Hvis du vælger notarpåtegning, skal du medbringe billedlegitimation - som udgangspunkt pas eller kørekort. Det er uden betydning, om passet eller kørekortet er udløbet. Det koster 300 kr. at få notarens påtegning af, at fuldmagten blev underskrevet af fuldmagtsgiveren hos notaren den pågældende dato.

Hvis du vælger vitterlighedsvidner, bekræfter vidnerne med deres underskrift, at det er fuldmagtsgiver, der har underskrevet fuldmagten, og at dato og sted er korrekte. Endvidere bekræfter vidnerne, at fuldmagtsgiver er fyldt 18 år og forstår betydningen af at udstede fuldmagten. Endelig bekræfter de, at de ikke har personlige interesser i fuldmagtens udstedelse.

Gem fuldmagten

Når fuldmagten er underskrevet enten foran vitterlighedsvidner eller hos notaren, skal du selv sørge for at gemme fuldmagten. Fuldmagten bliver ikke tinglyst eller opbevaret i et offentligt register.

Gem den originale fuldmagt med underskrifter og fortæl fuldmægtigen, hvor fuldmagten er gemt.

Fuldmagt vedrørende personlige forhold

Formål med pårørendefuldmagt vedrørende personlige forhold

En fuldmagt vedrørende personlige forhold kan benyttes, hvis du ønsker, at en fuldmægtig skal kunne handle på dine vegne i personlige forhold overfor private og overfor offentlige myndigheder, jvf. forvaltningsloven § 8.

Anvendelse

Pårørendefuldmagt vedrørende personlige forhold kan benyttes af alle, der er fyldt 18 år, og som er i stand til at handle fornuftsmæssigt.

Fuldmagten giver blandt andet fuldmægtigen ret til at søge om offentlige ydelser og hjælpeforanstaltninger, klage over afgørelser samt anmode om aktindsigt.

Fuldmægtigen skal anses som nærmeste pårørende, som skal inddrages i varetagelsen af fuldmagtsgiverens interesser i forbindelse med eventuel omsorg og pleje.

Fuldmægtigen skal anses som nærmeste pårørende og varetage fuldmagtsgiverens interesser i forhold til sundhedslovgivningen, herunder tage stilling til sundhedsmæssig behandling på fuldmagtsgiverens vegne, hvis denne ikke længere selv er i stand til dette.

Fuldmægtigen kan tillige give samtykke til, at der behandles personoplysninger om fuldmagtsgiveren.

Fuldmagten kan fx også benyttes til at søge om fritagelse for Digital Post hos Borgerservice, så breve fra det offentlige sendes med brevpost.

Fuldmagten kan derimod ikke anvendes til at træffe beslutning om indflytning i plejebolig. Det skyldes, at der i lovgivningen er fastsat særlige betingelser, som skal være opfyldt for, at en flytning kan gennemføres uden samtykke fra en person, som enten ikke har fornuftens fulde brug eller som modsætter sig flytningen.

Fuldmægtigen

Fuldmægtigen kan være din ægtefælle, samlever, et voksent barn, et familiemedlem eller en anden person, som du har tillid til.

Det anbefales, at du også indsætter en subsidiær fuldmægtig, der kan træde til, hvis den først udpegede ikke kan eller vil påtage sig opgaven fx i tilfælde af, at han/hun ikke længere er i stand til det fx på grund af geografiske, personlige, sygdomsmæssige eller andre forhold. Med en subsidiær fuldmægtig sikrer du i højere grad, at fuldmagten ikke falder bort eller ikke kan bruges som tiltænkt.

Visse begrænsninger

I visse tilfælde er en fuldmagt vedrørende personlige forhold ikke tilstrækkelig.

En fuldmægtig kan ikke på fuldmagtsgivers vegne give samtykke til indflytning i plejebolig, hvis fuldmagtsgiver er betydeligt og varigt psykisk svækket fx pga. demens og derfor ikke kan eller vil give et klart informeret samtykke til indflytningen. I så fald skal særlige betingelser i den sociale lovgivning være opfyldt, og der skal beskikkes en værge. En fremtidsfuldmægtig kan dog i visse situationer erstatte en udpeget værge.

Det er ikke muligt uden videre at bruge fuldmagten til korrespondance med det offentlige, hvor der skal anvendes MitID. I de tilfælde må man korrespondere med offentlige myndigheder på anden måde.

En fuldmægtig kan heller ikke bestemme, at fuldmagtsgiveren mod sin vilje skal modtage sundhedsmæssig behandling. Hvis fuldmagtsgiveren i ord eller handling gør modstand mod behandling, kan behandlingen kun foretages med tvang, hvis nogle nærmere og strenge betingelser er opfyldt, og en læge eller tandlæge har truffet en formel afgørelse.

Tilbagekaldelse af fuldmagten

Fuldmagtsgiveren kan på hvilket som helst tidspunkt tilbagekalde fuldmagten, så den ikke gælder mere. Han/hun skal dog være i stand til at handle fornuftsmæssigt. Tilbagekaldelse sker ved, at fuldmagtsgiveren oplyser fuldmægtigen om, at fuldmagten ikke længere er gyldig og kræver originalen af fuldmagten tilbageleveret.

Underskrift på pårørendefuldmagten

En fuldmagt skal oprettes på et tidspunkt, hvor fuldmagtsgiveren har evnen til at handle fornuftsmæssigt og forstår konsekvenserne af at oprette en fuldmagt.

Når fuldmagten printet og udfyldt, skal den dateres og underskrives af fuldmagtsgiveren enten i overværelse af to vitterlighedsvidner eller hos notaren (en embedsmand i byretten).

Hvis du vælger notarpåtegning, skal du medbringe billedlegitimation - som udgangspunkt pas eller kørekort. Det er uden betydning, om passet eller kørekortet er udløbet. Det koster 300 kr. at få notarens påtegning af, at fuldmagten blev underskrevet af fuldmagtsgiveren hos notaren den pågældende dato.

Hvis du vælger vitterlighedsvidner, bekræfter vidnerne med deres underskrift, at det er fuldmagtsgiver, der har underskrevet fuldmagten, og at dato og sted er korrekte. Endvidere bekræfter vidnerne, at fuldmagtsgiver er fyldt 18 år og forstår betydningen af at udstede fuldmagten. Endelig bekræfter de, at de ikke har personlige interesser i fuldmagtens udstedelse.

Gem fuldmagten

Når fuldmagten er underskrevet enten foran vitterlighedsvidner eller hos notaren, skal du selv sørge for at gemme fuldmagten. Fuldmagten bliver ikke tinglyst eller opbevaret i et offentligt register.

Gem den originale fuldmagt med underskrifter og fortæl fuldmægtigen, hvor fuldmagten er gemt.